

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਲਰ ਜੇ.

ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

M/S ਕ੍ਰਿਏਟਿਵ ਕਲੋਥਿੰਗ— ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2012 ਦਾ CRM ਨੰਬਰ M-600

14 ਮਈ 2013

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 - S. 482 - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 - S. 138 ਅਤੇ 141 - ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 - S.420 - ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 420 IPC ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ/ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ s 138 - ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ - ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। , ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੋਵਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(ਪਰਾ 15)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ, ਇਸ ਲਈ, ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਕਿੰਟਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(ਪੈਰਾ 16)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਸੁਧੀਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੀ .

ਆਲੋਕ ਜੈਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੂਲਰ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਸਲਈ, ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ, ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਮੂਲ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ 2012 ਦੇ (1) CRM ਨੰ.M-600 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ “ਵਹਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰੀਏਟਿਵ ਕਲੋਇੰਗ” ।

(2) ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਮਗਰੀ ਦਾ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ, ਜੋ ਕਿ ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਰੀਏਟਿਵ ਕਲੋਇੰਗ (ਸੰਖੇਪ ਲਈ "ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ") ਨੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ NIAct ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ") ਧਾਰਾ 420 IPC ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਸਰਜ਼ ਕਾਉਟਨਸ ਰਿਟੇਲ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹਨ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1). ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈਕਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਰੋਕੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਰਸਾਏ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤੇ ਹਨ।

(3) ਸ਼ਿਕਾਇਤ (ਅਨੈਕਸਰ ਪੀ-1) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 07.04.2011 (ਅਨੈਕਸਚਰ ਪੀ-2)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(4) ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 482 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(5) ਮੁਕੱਦਮਾ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, NIA ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਇੱਥੇ-ਉੱਤੇ-ਵਿਖਿਆਨ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

(6) ਗੰਭੀਰ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 1) ਦਾ ਖਾਤਾ ਅਤੇ NI ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਾਸ ਭੂਮਿਕਾ ਜਾਂ ਓਵਰਟ-ਐਕਟ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(7) ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੱਡਮੁੱਲੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(8) ਅਰੰਭ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਸੰਮਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਐਨਆਈਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਾਫੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(9) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ NI ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ- ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ (ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 1) ਦੀ ਹੈਸੀਅਤ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਸੈਕਸ਼ਨ 141 ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। , ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ, ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

(10) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਰੋਵੀਸੋ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਏਗਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਉਸਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਵਰਤੀ ਸੀ। . ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(11) ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ NI ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 138 ਅਤੇ 141 ਦੇ ਦੰਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਇੰਚਾਰਜ ਸਨ। ਦਾ, ਅਤੇ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) **ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਮਾਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ** ਬਨਾਮ **ਹਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੋਟਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1)** ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 138, 141 ਦੇ ਸੰਬੰਧਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

“(i) ਮੁਢਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਖਾਸ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹੈ।

(11) ਧਾਰਾ 141 ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ।

(111) ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਕਾਰਪੂਰਣ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਤਾਂ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬਿਆਨ, ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤ/ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੁਰਮ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੰਪਨੀ

(1) (2010) 3 SCC 330

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

(iv) ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਵਿਕਾਰਪੂਰਣ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(v) ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜੁਆਇੰਟ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

(vi) ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਚੈੱਕਾਂ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਤਾਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(vii) ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਜੁਆਇੰਟ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਸ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(viii) ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਏਸ਼ੀਅਨ ਗਲੋਬਲ ਲਿਮਟਿਡ (2) ਅਤੇ ਹਰਸ਼ੋਦਰ ਕੁਮਾਰ ਡੀ. ਬਨਾਮ ਰੇਬਾਤਿਲਤਾ ਕੋਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (3) ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸੇ ਅਨੁਧਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ix) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ NI ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

(2) 2010(3) RCR(CrL.) 625

(3) (2011) 3 SCC 351

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ NI ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 141 ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਲਝਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਸਮੱਗਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਤੇ ਜੁਰਮ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਤਲਬ ਕਰੋ। ਅਜਿਹੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਰਪੱਖ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਤਰਕਸੰਗਤ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੁਆਰਾ ਢਾਂਚਾਗਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ (ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮੱਗਰੀ) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ।

(15) ਇੱਥੇ ਜਿਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲਾ ਹੈ; ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਘਸੀਟਣ ਨਾਲੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜੁਬਾਨੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਦੋਵਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਰਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਘਰ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਮੁਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। **ਮੈਸਰਜ਼ ਪੈਪਸੀ ਫੂਡਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ** ਬਨਾਮ **ਸਪੈਸ਼ਲ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ (4)**, ਅਤੇ **ਹਰਸ਼ੋਦਰ ਕੁਮਾਰ ਡੀ (ਸੁਪਰਾ)** ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੁਟੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ “ਮੁਟਾਟਿਸ ਪਰਿਵਰਤਨ”

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਵਾਬ ਹੈ।

(16) ਇਸ ਲਈ, ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ- ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ, ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵੀ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕੇ, ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਤਲਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। (4) 1997(4) RCR (CrI.) 761 : 1998 AIR SC 129 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਟਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵੇਂ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨਾ।

(18) ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ 28.05.2013 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਿ, ਇੱਥੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਏ ਜੈਨ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਅਜੈ ਤਿਵਾੜੀ ਜੇ.

ਸ਼ਸ਼ੀ ਬਾਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

2008 ਦਾ CWP ਨੰਬਰ 12085

ਜੁਲਾਈ 12, 2012

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 - Art. 226 ਅਤੇ 227 - ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਾਇਕ ਗ੍ਰੈਡ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮ, 1984 - ਆਰ.ਐਲ. 4 - ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਕੱਤਰੇਤ (ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ III) ਨਿਯਮ, 1976 - ਆਰ.ਐਲ. 10(2) - ਸੀਨੀਅਰਤਾ - ਫੜਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ - ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯਮ - ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਨੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਸਟ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਪੋਸਟ ਲਈ - ਸੋਧ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ - ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਗੇ - ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਟੈਸਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰਹਿਣਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੂਜੇ